

A hónap könyvajánlója

Ross King:

Brunelleschi kupolája

A KUPOLA... Egy lehetetlennek tűnő vállalkozás és egy bravúros építészeti megoldás.

1296-ban Firenze előljárói úgy határoznak, hogy a város gazdagságát hirdetve templomot építenek, melyet a földkerekség legnagyobb kupolájával koronáznak majd meg.

A tervek szerint haladt az építkezés egészen 1418-ig, amikor is eljött az ideje a kupola megépítésének. Ezidáig azonban egyetlen épkezrláb ötlet sem született arra vonatkozóan, mégis hogyan lehetne egy 45 m átmérőjű, nyolcszög alapú kupolát állványozás és aládúcolás nélkül elkészíteni körülbelül 55 m magasságban.

Számos terv készült, de egyik hajmeresztőbb volt, mint a másik. Az egyetlen megvalósíthatónak tűnő terv egy firenzei ötvös- és órásmester – Filippo Brunelleschi agyából pattant ki. Brunelleschi szó szerint a dóm építésének árnyékában nőtt fel, csodálta az emelőket, és kiskorától foglalkoztatta az a bizonyos kupola.

Ez az akaratos, a plágiumtól rettegő, kissé gögös, de vitathatatlanul ragyogó elme képes volt olyan új módszereket kitalálni, amik sokáig okoztak fejtörést a későbbi korok tudósainak is. Korát messze meghaladó építészeti technikákat alkalmazott, tervezett emelőgépeket, melyek a munkát segítették, és amelyeket később Leonardo da Vinci is tanulmányozott.

Vetették börtönbe, érte komoly anyagi kár, elárulta a saját nevelt fia, sokszor kellett megbirkóznia az ellenlbasai áskálódásaival, de makacsul és tántoríthatatlanul dolgozott élete végéig a dóm kupoláján. Az elkészült művét még megcsodálhatta, hiszen életében, 1436-ban szentelték fel, és adták át a híveknek. 69 évéből bő negyedszázadot dolgozott a kupola megépítésén. Sírhelye a dómban kapott helyet, amely nagy tisztesség, hiszen rajta kívül csak Szent Zenobius, Firenze védőszentje nyugszik még e megszentelt falak között.

1972-ben Filippo Brunelleschi maradványait kiemelték arról a helyről, ahol közel 500 éven át nyugodtak az egyszerű márványlap alatt. A csontok már csaknem teljesen elporladtak, de egyvalami évszázadokon át kitartóan ívelt fölöttük... A KUPOLA.

Jó olvasást kívánok!

Mócsán Krisztina, könyvtáros

